

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Blocul electoral „Alternativa”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Blocul Electoral „Alternativa” împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

împotriva hotărârii din 26 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3ra-693/25
PIGD 2-25137684-01-3ra-28092025)*

Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia primei instanțe nu constituie un temei de casare a ei.

Curtea de Apel Centru – jud. V. Sîrbu, A. Cașcaval, L. Bagrin

28 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Blocul electoral „Alternativa”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 septembrie 2025, ora 23:15, prin intermediul poștei electronice, Blocul Electoral „Alternativa” a depus acțiune în contencios administrativ (contestație în materie electorală) împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, solicitând:

- obligarea Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova să constate încălcarea de către Furnizorii de Servicii Media Audiovizuale a principiilor (principiile echității, echilibrului și imparțialității) și art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 și prezente în declarațiile lor editoriale înregistrate la Consiliul Audiovizualului, cât și a prevederilor din Codul Serviciilor Media Audiovizuale, și a prevederilor din Regulamentul/ hotărârea privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, cu aplicarea măsurilor de rigoare prevăzute de legislație.

2. În argumentarea acțiunii, reclamantul Blocul Electoral „Alternativa” a invocat că la 22 septembrie 2025 a fost pronunțată decizia nr. 194 de către Consiliul Audiovizualului, prin care s-a dispus:

- Se ia act de rezultatele controlului furnizorilor de servicii media ÎCS „Reforma Art” SRL, Asociația Obștească „Media Alternativă” și Instituția Publică Compania „Teleradio- Moldova”.
- Se resping sesizările (contestațiile) înregistrate la 18 septembrie 2025, depuse de Alexei Paniș, cu referire la activitatea furnizorilor de servicii media ÎCS „Reforma Art” SRL, Asociația Obștească „Media Alternativă” și Instituția Publică Compania „Teleradio- Moldova”.

3. Reclamantul nu este de acord cu decizia Consiliului Audiovizualului nr. 194 din 22 septembrie 2025, din motivele ce succed.

4. Notează că contestațiile pe marginea la care a fost emisă decizia nr. 194 din 22 septembrie 2025 vizau 3 sesizări asupra încălcărilor de către posturile de canale Jurnal TV, TV8 și Moldova 1.

Referitor la încălcările comise de către Jurnal TV, reclamantul a invocat următoarele:

5. În emisiunea ORA DE RAS din 14 septembrie 2025 au fost 5 blocuri (20 minute) în care a fost menționat concurentul electoral Blocul Electoral „ALTERNATIVA” și în care se consideră afectat:

Acuzații de trădare și amenințare la securitatea națională (cel mai grav aspect, implicând riscuri de securitate și stigmatizare):

„Ivan Ceban. Agent pro-rus, deghizat în mare pro-european acum câțiva ani. Și iată cum, din cauza că a devenit pericol la adresa securității naționale a României, a primit interdicție de intrare în tot spațiul Shenghen [...] pentru cinci anișori.”

„Agentul rus, Ivan Ceban, a crezut că Europa e la fel de proastă [...] Cea care nu doar că se face că nu vede că e un instrument de-a lui Putin în Moldova.”

6. Consideră că afirmațiile enunțate, îl etichetează pe Ion Ceban ca agent străin și pericol național, fără dovezi sau contrapondere. Afirmațiile încalcă imparțialitatea prin defăimare unilaterală, favorizând narativa pro - UE/partid de guvernare, și dezechilibrul prin lipsa pluralismului - nu se prezintă contextul oficial al interdicției sau poziția lui Ion Ceban, ceea ce poate influența alegătorii prin frică și stigmatizare.

Sugestii de amenințări fizice și asocieri cu metode de eliminare (grav prin incitare indirectă la violență și defăimare extremă):

„Grija ta trebuie să fie Moscova, pentru că acolo tare urât se mai comportă Putin cu agenții săi deconspirați și care devin inutili. Fii atent, nu te urca prea sus în clădiri sau măcar nu deschide geamul dacă te ridici mai sus de etajul doi. Și nici în mașină singur să nu urci că se pot întâmpla lucruri total neprevăzute.”

Acuzații de infiltrare rusă și sabotaj al integrării europene (grav prin impact asupra credibilității electorale):

„Să faci jocurile Moscovei, dar să te bucuri de libertatea și democrația UE, să sabotezi pe ascuns parcursul pro-european al țării, dar să te declari pro-european pentru a câștiga voturi.” „El nu este ca Ivan Ceban și nici ca Natașa Morari, cei care au trecut prin metamorfoze spectaculoase [...] Ceban s-a transformat din pro-rus feroce în pro-european activ.” „Au început să înfiereze UE, să o acuze de încălcarea drepturilor omului [...] toată dragostea față de Kremlin și ura față de UE a explodat.”

Asocieri cu corupție și manipulare politică (grav prin acuzații de fraudă electorală):

„Ivan Ceban, deținătorul tuturor recordurilor mondiale la cameleonism și dublă personalitate a fost, în sfârșit, deconspirat.” „Și atunci Ivan Ceban s-a supărat, a plecat. S-a dus direct la Georgescu [...] s-a întors fericit de la București.” (însinuând șantaj și alianțe dubioase). „Apropo, în Vietnam încă nu ai interdicție de intrare. Dacă ai atâți susținători acolo, poate te refugiezi în brațele lor?”

7. În opinia reclamantului sunt acuzații de manipulare (ex.: șantaj la București, like-uri false) fără probe sau echilibru, prezentate ca fapte, care încalcă imparțialitatea prin defăimare care subminează credibilitatea concurentului, și echilibrul prin lipsa oportunităților de răspuns, favorizând o narativă anti- opoziție care poate influența votul.

Cu privire la încălcările TV8, reclamantul a invocat următoarele:

8. La 14 septembrie 2025, în cadrul emisiunii „Cutia Neagră” la postul de televiziune TV8, au fost răspândite informații ce încalcă fără echivoc prevederile legislației privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media.

9. Relatează că în cadrul emisiunii enunțate, au fost aduse acuzații grave care dezavantajează concurentul electoral Blocul Electoral „ALTERNATIVA”, favorizând oponenții politici: au fost făcute incursiuni în trecutul istoric al lui Ion Ceban fără a fi vreo necesitate.

Acuzații de legături ale lui Ion Ceban cu Rusia și FSB:

„Conexiunile lui Ion Ceban cu Rusia transpar nu doar din discursurile sale publice de până la 2021. În perioada de tranziție a lui Ceban de la pro-rus la pro-european, acesta a avut mai multe conexiuni cu tehnologi politici conectați la FSB-ul rusesc. În 2019, Ceban a fost ajutat să câștige alegerile locale pentru Chișinău de consultanți din Rusia, asociați FSB-ului. Echipa, condusă de Iurii Gudilin, fost ofițer FSB, a fost inclusă în 2022 în lista de sancțiuni a SUA pentru implicare în eforturile de influențare a rezultatului alegerilor din Republica Moldova.”

„Gudilin l-a consultat pe Ceban și la elaborarea Strategiei de dezvoltare a mun. Chișinău. Ar fi avut mai multe întâlniri la primărie în 2020.”

„Ion Ceban: „Eu mi-am suspendat studiile care sunt în zona de doctorat, iar cele ce au fost în zona de master executiv și master în politici publice au fost finalizate cu brio.” [...] Tot în 2019, în primăvară, Ceban s-a înscris la studii de doctorat la Academia Prezidențială Rusă de Economie și Administrație Publică. A fost admis ca bursier. Anterior făcuse studii de masterat la academia de la Kremlin. Această instituție este considerată „școala de cadre a lui Putin”.

„Primele întâlniri oficiale în calitate de primar ales al Chișinăului, Ion Ceban le-a avut în 2019, tot cu demnitari ruși. Mai întâi s-a întâlnit cu ambasadorul Federației Ruse în R. Moldova, Oleg Vasnețov. Imediat după asta, s-a întâlnit cu primarul Moscovei, Serghei Sobianin și vicepremierul rus Dmitri Kozak, în prima sa vizită oficială externă.”

10. Acuzații ce privește Mark Tkaciuk – incursiuni din trecutul său politic, fără ca să aibă legătură cu activitatea de acum și fără să solicite poziția acestuia în privința afirmațiilor.

11. Acuzații de pro-rusism și scoaterea din context a unor declarații privitor la referendumul din 2024.

„Ion Chicu, fost viceministru al Finanțelor și consilier al prim-ministrei Zinaida Greceanii în perioada guvernării comuniste, fost secretar de stat și ministru al Finanțelor în Guvernul Filip din perioada statului capturat, fost consilier prezidențial al președintelui pro-rus Igor Dodon și prim-ministru al R. Moldova în perioada 2019-2020 [...] Deși se declară proeuropean, Chicu nu a susținut referendumul desfășurat în toamna anului trecut, pentru includerea obiectivului de aderare la UE în Constituție.”

„în cele 13 luni în care a fost premier, Ion Chicu a reușit să provoace mai multe scandaluri diplomatice cu România și UE, lansând acuzații dure la adresa unor eurodeputați români. În schimb, a construit relații foarte amicale cu Federația Rusă și oficialii de acolo.”

„Prima sa vizită oficială a avut-o la Moscova, iar de acolo a revenit cu ideea unui credit rusesc în condiții dezavantajoase pentru R. Moldova.”

„(iulie 2024) Ion Chicu: „De rezultatul la referendum nu depinde parcursul nostru european. [...] Ne este mai convenabil, la finele referendumului, să avem 90% care au votat pentru, dar au participat doar 30%. Adică, nu a fost validat.”

Cu privire la încălcările comise de Moldova 1, reclamantul a invocat următoarele:

12. La 15 septembrie 2025, la postul public de televiziune Moldova 1 a fost difuzată emisiunea „Pe față”, având în calitate de invitat pe Daniel Vodă, purtător de cuvânt al lui Dorin Recean, care se află pe nr. 2 în lista de candidați la funcția de deputat pe lista Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și care vorbește deschis și face agitație electorală în cadrul emisiunii.

Promovare directă a PAS și candidaților săi: în răspunsul la întrebarea despre absența sa de pe listele electorale, Daniel Vodă a declarat:

„Faptul că susțin Partidul Acțiune și Solidaritate [...] în această campanie electorală trebuie să găsesc pe această listă oameni care mă reprezintă pe mine. Pe mine mă reprezintă un Nicu Popescu care are rezultate [...] Ludmila Adamciuc.”

13. Afirmă că mențiunea explicită a partidului și a candidaților săi specifici, cu laudă pentru realizări, încalcă echidistanța prin acordarea de publicitate electorală într-o emisiune non-electorală, similar cazurilor sancționate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

Apel electoral direct: La final, în răspunsul la o întrebare despre alianțe post-electorale, Daniel Vodă a afirmat: *„Nu este târziu să susținem un vot pentru onestitate, un vot pentru demnitate, un vot pentru libertate și un vot pentru viitorul nostru. Nu să trăim bine în 10-20 de ani, dar să trăim bine acum.”* Formularea „susținem un vot” reprezintă un îndemn pro-PAS, asociat cu sloganul său electoral, iar lipsa contrabalansului moderatorilor transformă emisiunea într-o platformă electorală, încălcând imparțialitatea.

Promovare indirectă prin realizări guvernamentale: Discutând despre integrarea europeană, Daniel Vodă a spus: *„Această guvernare a demonstrat pe fapte că în crizele cele mai complicate s-a făcut ordine în toate domeniile, s-au majorat salarii [...] datorită președintei Sandu, a unei guvernări responsabile.”*

14. În opina reclamantului, prezentarea realizărilor Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” ca argument electoral, cu laudă pentru Maia Sandu, fără menționarea contribuțiilor altor partide, contravine echidistanței, conform monitorizărilor CJI.

Promovare a sloganului electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”: Răspunzând la întrebarea despre sloganul „Moldova poate” pe site-ul gov.md, Daniel Vodă a afirmat: *„Nimeni nu pune la îndoială că Moldova poate. [...] Este onoare pentru mine că Moldova poate și reușește prin lucrurile pe care le facem cu toții.”* Reafirmarea sloganului oficial al Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, chiar după încheierea campaniei guvernamentale, sugerează continuitate electorală și riscă confuzie între mesaj guvernamental și electoral, încălcând art. 54.

Listarea realizărilor sociale ale guvernului: La întrebarea despre sprijin social versus mită electorală, Daniel Vodă a detaliat: *„Am avut ocazia să lucrez într-un guvern [...] care a fost susținut de o majoritate parlamentară. [...] am început programul de alimentație gratuită [...] 1000 lei plus pentru copiii [...] ajutor la naștere [...] dublat*

la 21 000 lei.” Această enumerare detaliată a măsurilor Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, fără echilibru prin menționarea inițiativelor opoziției, servește ca argument electoral și încalcă normele CJI pentru campanie.

Laudă unilaterală pentru guvernare: Continuând discuția despre sprijin social, Daniel Vodă a adăugat: „*Din punctul meu de vedere, un guvern responsabil este acela care investește în infrastructură, în blocul social, în antreprenoriat [...] această guvernare a demonstrat pe fapte.*”

15. În viziunea reclamantului prezentarea guvernării Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” ca „responsabilă” și „dovedită pe fapte”, fără perspective alternative, favorizează unilateral partidul în context electoral, contravenind echidistanței.

Contrast defavorabil cu opoziția: Despre atacurile asupra președintei, Daniel Vodă a declarat: „*Președinta Sandu este și subiect sau obiect al atacurilor frecvente din partea oponenților care inclusiv acționează pe baza unei agende externe.*” Această sugestie că opoziții (implicând partide pro-ruse) au o agendă externă, fără dovezi concrete în emisiune, încalcă imparțialitatea prin discreditarea unilaterală a concurenților.

Promovare exclusivă a Maiei Sandu: Răspunzând la problema școlii din Doina, Daniel Vodă a spus: „*Unica persoană care a încercat să facă ceva în domeniul educației și a reușit a fost președinta Sandu din postura de ministru al educației. Nimeni nu-i poate reproșa nimic la acest capitol.*”

16. Reclamantul apreciază că lauda exclusivă a Președintelui țării, asociată cu Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, și menționarea altor actori, favorizează partidul în context electoral, încălcând echidistanța.

Discreditarea opoziției prin comparație: Despre realizările economice, Daniel Vodă a afirmat: „*Toți [oponenții] au fost la guvernare [...] De ce aceste persoane nu au livrat atunci și acum când a venit o guvernare care aduce rezultate pe blocul economic, reușește să atragă fonduri.*” Discreditarea opoziției ca ineficientă, promovând Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” ca singura cu „*rezultate*”.

Susținere indirectă a agendei Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”: La întrebarea despre listele electorale, el declară: „*Eu sunt un eurooptimist incurabil. [...] Văd Republica Moldova pe filiera aderării la Uniunea Europeană și militez pentru valorile care sunt asociate acestei direcții.*” Deși personală, această susținere a „eurooptimismului” aliniază invitatul cu agenda Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, fără spațiu pentru alte viziuni, fiind percepută ca promovare electorală în contextul simpatiei declarate.

17. Reclamantul remarcă că luând în considerare faptul că sunt în toiul campaniei electorale - furnizorii de servicii media au obligații mai stricte față de ceea ce difuzează în spațiul audiovizual - respectiv consideră pe bună dreptate că au încălcat un set de norme.

18. Cu privire la Decizia din 22 septembrie 2025 a Consiliului Audiovizualului a invocat că în cadrul ședinței live, care poate fi urmărită pe pagina oficială de facebook, mai mulți membri ai Consiliului Audiovizualului s-au expus că nu vor putea să se pronunțe cu votul spre a propune sancțiune în adresa FSM din motiv că - urmează să examineze la sfârșit de campanie electorală un raport privind reflectarea în media a campaniei electorale și a concurenților electorali.

19. Reclamantul nu este de acord cu abordarea Consiliului Audiovizualului din mai multe motive: Consiliul Audiovizualului nu acționează atunci când se constată încălcări flagrante și evidente; se încalcă dreptul concurenților electorali de a fi reflectați în mod echitabil și echidistant; se încalcă dreptul la un recurs efectiv și la un remediu efectiv - or, renunțarea la a examina și a aplica sancțiunea cuvenită la moment și amânarea acestor tipuri de acțiuni pentru sfârșitul campaniei-face ca acțiunea de contestare să devină inutilă pentru partide, iar în cazul unor abuzuri din partea serviciilor media - face ca abuzul să continue; încălcarea obligației din partea statului de remediere a încălcărilor drepturilor și omisiunea de reabilitare în drepturi a concurenților electorali.

20. Conchide că în cadrul analizei emisiunilor enunțate în acțiune, încălcarea articolului 89 alin. (2) din Codul Electoral: lipsa echității și echilibrului - acoperire unilateral negativă a opoziției, fără acces egal pentru toți concurenții. Totodată se depistează și încălcarea Articolului 89 alin. (3): Tratamente privilegiate pentru Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, bazat pe absența criticilor similare.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

21. Curtea de Apel Centru prin hotărârea din data de 26 septembrie 2025 a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Blocul electoral „Alternativa”.

22. Instanța de fond a reținut că argumentele reclamantului, expuse în sesizările adresate Consiliului Audiovizualului și reiterate ulterior în cererea de chemare în judecată, referitoare la acuzațiile pretins defăimătoare, la tonul denigrator al unor expresii și la mesajele sau narativele care ar fi avut scopul de a prejudicia imaginea unui concurent electoral, sunt neîntemeiate.

23. Prima instanță a făcut referire la art. 89 alin. (5) din Codul electoral, potrivit căruia concurenții electorali care se consideră lezați în drepturi beneficiază de dreptul la replică. Cererea scrisă privind acordarea acestui drept se depune la instituția mass-media în termen de 2 zile de la difuzarea sau publicarea informației. În cazul furnizorilor de servicii media, refuzul de a acorda dreptul la replică se contestă la Consiliul Audiovizualului. Dreptul la replică se acordă în termen de 3 zile de la depunerea cererii ori contestației, în condiții egale cu cele în care au fost lezate drepturile legitime. Sub acest aspect, instanța a reținut că reclamantul Blocul

electoral „Alternativa” nu a făcut uz de prevederile art. 89 alin. (5) din Codul electoral și nu s-a adresat instituțiilor mass-media cu cereri scrise pentru acordarea dreptului la replică.

24. Referitor la argumentele reclamantului privind pretinsa încălcare de către instituțiile mass-media, invocată în sesizările adresate Consiliului Audiovizualului, a principiilor echității, echilibrului și imparțialității, precum și a prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral, Curtea de Apel Centru le-a respins ca neîntemeiate. În acest sens, instanța de fond a subliniat că Consiliul Audiovizualului a respins sesizările depuse de Alexei Paniș, în interesele Blocului electoral „Alternativa”, cu privire la activitatea furnizorilor de servicii media ÎCS „Reforma Art” SRL, Asociația Obștească „Media Alternativă” și Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”. Totodată, s-a explicat că aprecierea conformității activității posturilor „Jurnal TV”, „TV8” și „Moldova 1” și eventuala constatare a încălcării principiilor prevăzute de art. 89 alin. (2) din Codul electoral, de Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media și de declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, urmează să fie efectuată în urma unei analize de conținut extinse a emisiei furnizorilor de servicii media, pentru o perioadă mai lungă de timp, realizată în contextul activității de reflectare a alegerilor.

25. În conformitate cu art. 90 din Codul electoral, pe durata perioadei electorale, Consiliul Audiovizualului are obligația de a monitoriza modul în care furnizorii de servicii media respectă declarațiile politicii editoriale pentru reflectarea alegerilor. În funcție de posibilitățile tehnice, monitorizarea se realizează cu prioritate asupra furnizorilor de servicii media generaliste și de știri, care, potrivit măsurărilor efectuate de instituția specializată, au înregistrat cele mai mari cote de audiență în ultimele trei luni anterioare lunii în care a fost stabilită data alegerilor. În termen de două săptămâni de la data scrutinului, Consiliul Audiovizualului prezintă public un raport final privind modul în care furnizorii de servicii media audiovizuale au reflectat campania electorală.

26. În acest sens, prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 166 din 14 iunie 2024 a fost aprobată Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral. Potrivit acestei decizii, perioada de monitorizare corespunde perioadei electorale sau unor segmente temporale de minimum o săptămână, stabilite de Consiliul Audiovizualului.

27. Prin urmare, în baza prevederilor Codului electoral și a metodologiei aprobate, Consiliul Audiovizualului prezintă săptămânal rapoarte publice de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral și adoptă decizii în funcție de rezultatele acestora.

28. Prima instanță a apreciat în mod critic și argumentele invocate în acțiunea Blocului electoral „Alternativa”, potrivit cărora Consiliul Audiovizualului ar fi acționat în cazul constatării unor încălcări flagrante și evidente, s-ar fi încălcat dreptul concurenților electorali de a fi reflectați în mod echitabil și echidistant, precum și dreptul la un recurs efectiv.

29. Instanța de fond a constatat că susținerile reclamantului sunt lipsite de fundament probator, fiind formulate strict la nivel declarativ, fără a îndeplini cerințele legale privind sarcina probei. Nu a fost identificat niciun element obiectiv care să susțină acuzația de comportament abuziv al autorității publice.

30. În consecință, prima instanță a conchis că pretenția reclamantului privind obligarea Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova să constate încălcarea de către furnizorii de servicii media audiovizuale a principiilor echității, echilibrului și imparțialității, prevăzute de art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr.325/2022 și reflectate în declarațiile editoriale înregistrate la Consiliul Audiovizualului, precum și a prevederilor din Codul serviciilor media audiovizuale și din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, cu aplicarea măsurilor legale corespunzătoare, este lipsită de substanță juridică obiectivă. Aceasta întrucât autoritatea publică pârâtă a respectat procedura de emitere a actului administrativ, act care a fost emis de către un organ competent și în conformitate cu normele de drept material aplicabile speței.

31. Instanța de fond nu a constatat existența unor abateri de lege la emiterea actului administrativ, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului desfășurat cu respectarea principiilor contradictorialității și egalității de tratament.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

32. La 27 septembrie 2025, ora 19:43, prin intermediul poștei electronice, Blocul electoral „Alternativa” a depus recurs.

33. Recurentul contestă hotărârea Curții de Apel Centru din 26 septembrie 2025, arătând că aceasta este neîntemeiată și trebuie casată, întrucât instanța de fond a omis să califice încălcările invocate ca fiind sau nu violări ale principiilor și standardelor prevăzute de legislație, ceea ce creează confuzie și riscuri pentru practica judiciară viitoare.

34. În opinia recurentului, instanța de fond a apreciat greșit conținutul dosarului administrativ prezentat de Consiliul Audiovizualului, concluzionând eronat că reflectarea alegerilor se verifică doar la sfârșitul campaniei. În realitate, controlul trebuie efectuat săptămânal, din oficiu și la cererea subiecților cu drept de contestare.

35. Prima instanță nu a examinat temeinicia încălcărilor invocate prin prisma art. 89 alin. (2)–(3) din Codul electoral, omițând să stabilească dacă s-a respectat echitatea, echilibrul și imparțialitatea reflectării alegerilor.

36. Recurentul consideră că menținerea soluției creează o practică vicioasă, permițând ca, pe întreaga perioadă electorală, un post TV să favorizeze un candidat și să denigreze alți concurenți fără ca aceștia să poată obține un remediu eficient înainte de sfârșitul campaniei.

37. Se invocă motive de casare prevăzute de art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ: interpretarea contrară jurisprudenței uniforme a CSJ; necesitatea schimbării sau consolidării jurisprudenței; caracterul arbitrar al hotărârii, bazat pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

38. Recurentul invocă și art. 244 alin. (1) și art. 248 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs, iar CSJ poate casa și adopta o nouă decizie.

39. În susținerea poziției se arată că litigiile electorale trebuie soluționate cu celeritate (3 zile) și nu pot fi amânate pentru o analiză globală după scrutin.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

40. Art. 191 alin. (3) și (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea de apel Chișinău (Centru) soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Curtea Supremă de Justiție soluționează: cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

41. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

42. Art. 245 Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

43. Art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral:

„În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează:

Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva actelor judecătorești ale curților de apel adoptate în cadrul litigiilor electorale.”

44. Art. 100 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.”

45. Art. 176 din Codul electoral:

„Alegerile sunt declarate nule dacă în cadrul operațiunilor electorale au fost comise încălcări ale prezentului cod care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor. Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nule se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza hotărârilor consiliilor electorale de circumscripție respective.”

46. Art. 193 alin. (3) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

47. Art. 245¹ din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

48. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

49. Referitor la termenul de exercitare a recursului, completul de judecată constată că decizia motivată a fost comunicată Blocului electoral „Alternativa” prin poșta electronică la 28 septembrie 2025, ora 12:53. Cererea de recurs a fost depusă la 27 septembrie 2025, ora 19:43. În aceste condiții, atât exercitarea, cât și motivarea recursului s-au realizat în termenul legal prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, coroborat cu art. 100 alin. (1) din Codul electoral.

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

51. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

53. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Blocul electoral „Alternativa”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

54. Blocul electoral „Alternativa”, în susținerea recursului a indicat trei temeuri de admisibilitate prevăzute la art. 245¹ alin. (1) lit. a), b) și d) din Codul administrativ.

55. Referitor la primul temei indicat, completul de judecată reține că, susținerea recurentului privind pretinsa contradicție dintre interpretarea legii aplicată în hotărârea atacată și jurisprudența uniformă a Curții Supreme de Justiție este neîntemeiată.

56. Instanța de fond a aplicat dispozițiile legale relevante într-un mod corect și conform practicii judiciare constante, fără a se abate de la liniile directoare stabilite de instanța supremă. Recurentul nu indică în mod concret vreo hotărâre a Curții Supreme de Justiție cu valoare de precedent obligatoriu (decizie irevocabilă în recurs, cu caracter de unificare) care să contrazică soluția instanței de fond în

interpretarea normei de drept incidente. Simpla invocare a unei pretinse neconcordanțe jurisprudențiale, fără a demonstra existența unei jurisprudențe uniforme și relevante a instanței supreme, nu poate justifica admisibilitatea recursului în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

57. Mai mult, pentru a fi admisibil în baza acestui temei, recursul trebuie să demonstreze nu doar existența unei interpretări diferite, ci și caracterul „uniform” și consolidat al practicii Curții Supreme de Justiție, ceea ce nu se probează în prezenta cauză. Or, în lipsa unui conflict veritabil între hotărârea atacată și o jurisprudență stabilă a instanței de recurs, susținerea referitoare la pretinsa contrarietate devine pur formală și lipsește de fundament.

58. Referitor la al doilea temei invocat, Completul de judecată statuează că articolul 245¹ alin. (1) lit. b) din Codul administrativ se referă la schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție prin admiterea recursului. Aplicarea acestui temei de recurs ține de discreția Curții Supreme de a-și extinde, uniformiza sau schimba jurisprudența. Pentru ca acest argument să fie invocat în mod temeinic, recursul trebuie să confirme lipsa jurisprudenței Curții Supreme cu privire la problemele de drept invocate în recurs, existența unei jurisprudențe contradictorii a Curții Supreme de Justiție cu privire la acestea, fie modificarea circumstanțelor sociale sau juridice care să justifice schimbarea practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. Niciuna dintre aceste situații nu este invocată în recursul depus de Blocul electoral „Alternativa”.

59. Referitor la al treilea temei invocat, completul de judecată relevă că noțiunea de „hotărâre arbitrară” este definită prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la explicațiile din nota informativă a Legii nr.246/2023. O hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere. Arbitrarietatea presupune o încălcare evidentă și gravă a legalității, iar nu o simplă eroare de judecată. În astfel de cazuri, hotărârea reprezintă o denegare a justiției și afectează fundamental echitatea procedurii.

60. Pe de altă parte, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșeală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul

administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

61. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

62. Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Blocul electoral „Alternativa”, conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător.

63. Criticile recurentului, astfel cum sunt formulate, nu se circumscriu niciunui dintre temeiurile de admisibilitate ale recursului prevăzute de art. 245¹ din Codul administrativ și, prin urmare, nu sunt apte să influențeze admisibilitatea acestuia.

64. Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul administrativ. Chiar și trecând peste această deficiență și analizând pe fond, criticile se dovedesc nefondate pentru rațiunile expuse.

65. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

67. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

68. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins

argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

69. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

70. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

71. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

72. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Blocul electoral „Alternativa”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă